

Kotihoidontuen kuntalisän käyttöönotto kotihoidossa oleville lapsille / Valtuustoaloite

KV 14.9.2026 § 71
578/00.05.01/2026

Valtuustoaloite:

Syntyvyys on ollut pitkään laskussa ja Suomen väestönkasvu on perustunut lähinnä maahanmuuttoon. Kaikki keinot lapsimäärän lisäämiseksi ovat tarpeen, jotta verotulot ja sitä kautta palvelut voidaan tulevaisuudessakin turvata kansalaisille. Liminka on lapsiperheiden kunta, jonka elinvoiman ja tulevaisuuden kannalta on tärkeää panostaa lapsiperheiden pitovoimaan ja uusien perheiden houkuttelemiseen muuttamaan kuntaan. Kunnan lapsi- ja perhemyönteisyys muodostuu myös konkreettisista teoista ja palveluista, joilla perheitä tuetaan heidän erilaisissa elämänsä tilanteissa. Limingan kuntastrategiaa ollaan parhaillaan päivittämässä ja edelleen Limingassa ovat keskeisinä arvoina lapsi- ja perhekeskeisyys.

Yhden lapsen varhaiskasvatus päiväkodissa maksaa kunnalle keskimäärin noin 1000e/kk. Päiväkotien täyttö- ja käyttöaste on korkea, mikä toki on hyvä asia, mutta ajoittain hoitopaikkaa on joutunut jonottamaan. Optimaalisinta olisi, että hoidon kysyntä ja tarjonta kohtaavat ja paikan käyttää sellainen perhe, jolla ei esimerkiksi työn tai muun elämän tilanteen vuoksi ole mahdollisuutta hoitaa lasta kotona. Toisaalta on tärkeää, että niille pienten lasten vanhemmille turvataan mahdollisuus hoitaa lasta/lapsia kotona, joilla siihen on tilaisuus. Kotihoito ja varhaiskasvatus eivät ole toistensa vastakohtia. Hyvä järjestelmä antaa perheelle mahdollisuuden hoitaa pieni lapsi kotona silloin kun se perheelle sopii, mutta tarjoaa samalla laadukkaan varhaiskasvatuksen silloin kun se perheelle sopii ja se palvelee lapsen etua. Tärkeintä on, että perheillä on todellinen mahdollisuus valita.

Limingassa toimiva avoin varhaiskasvatuskerho on saanut paljon positiivista palautetta liminkalaisilta vanhemmilta. Tämä maksuton kerho toimii kahtena päivänä viikossa ja on tarkoitettu kotihoidossa oleville lapsille. Monet näistä lapsiaan kotona hoitavista vanhemmista ovat ihmetelleet valtuutetuille miksi lapsiystävälliseksi itseään mainostavassa Limingassa ei ole kotihoidon kuntalisää kuten monissa muissa lähikunnissa (esim. Lumijoki, Siikajoki, Kempele, Pyhäjoki) on. Kuntaliiton teettämän selvityksen mukaan kotihoidon tuen kuntalisällä on ollut vaikutusta siihen, että lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa myöhemmin ja alle 3-vuotiaiden tarve varhaiskasvatukseen vähenee (Lahtinen Jarkko, Selvitys kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisistä ja niiden maksatusperusteista sekä palvelusetelistä 2026).

Kotihoidon kuntalisä toimii myös kunnan imagoa nostattavana vetovoimatekijänä. Kilpailu lapsiperheistä kuntien välillä on kovaa ja muuttoa miettiessään lapsiperheen vanhemmat löytävät nykyään tekoälyllä nopeasti kunnat missä kuntalisää maksetaan. Tämä voi olla ratkaiseva tekijä mikä paikkakunta lopulta valikoituu perheen tulevaksi kotipaikaksi, jos muutoin olisi kaksi kuntaa tasaveroisessa asemassa.

Kotihoidon kuntalisällä voi olla vaikutusta myös siihen montako lasta hankitaan ja vaikuttaa myös mielikuvaan siitä miten lapsia ja lapsiperheitä arvostetaan Limingassa.

Aloite

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että Limingan kunta ottaa käyttöön kotihoidon tuen kuntalisän. Kuntalisää maksettaisiin perheille, jotka hoitavat lastaan kotona. Ehdotettu kuntalisän määrä voisi olla esimerkiksi 250 euroa kuukaudessa jokaista kotona hoidettavaa alle 3 v lasta kohden.

Ehdotamme että Limingan kunta ryhtyy selvittämään ja valmistelemaan kotihoidon tuen kuntalisän käyttöönottoa. Viranhaltijat määrittelevät kuntalisän määrän ja kriteerit tuen saamiselle sekä arvioivat kokonaisuutena voisiko kotihoidon kuntalisä olla Limingalle kustannustehokas lapsiperhe- ja elinvoimapolitiittinen toimenpide.

Limingassa 14.9.2026

Valtuutetut:

Kesk.

Maria Hannula
Jarmo Ahola
Esa Kojo
Kati Manninen
Maria-Liisa Mutanen
Tiina Hintikka
Marja Sippala
Jani Junes
Matti Jääskeläinen
Saara Kotkaranta
Markku Kemell
Senja Kovaniemi
Teija Auno (vara)
Pauli Jacklin (vara)
Kalle Vanhala (vara)
Tuukka Kyllönen (vara)

PS

Tuomas Okkonen
Jukka Kemppainen
Nantte Pennanen (vara)

Vas

Asta Muyima
Arja Porkka
Tuomas Tyynelä (vara)
Tuomo Tuomaala (vara)

Vihr

Harri Juopperi

Päätös

Aloite lähetetään kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.